

VII. ДОДАТКОВІ ВИДАННЯ

1994

1995

1996

1997

Войцехівський В., Давимука С. Оптимізація розподілу фінансових ресурсів фондів підтримки приватизованих об'єктів (Методичний підхід): Метод. рекомендації. – Львів: ІРД НАНУ, 1997. – 16 с.

Методичні рекомендації розраховані на менеджерів і керівників інвестиційних фондів, спрямованих на підтримку приватизованих об'єктів.

Зміст

Вступ.....	3
Основні положення і методичні підходи до оптимізації розподілу фінансових ресурсів фондів підтримки приватизованих об'єктів.....	5
Висновки.....	13

Економічні основи формування інвестиційної політики: Практ. посібник / **Петренко В.П., Шкутяк З.В., Манів З.О.** та ін. – Відпов. ред. д.е.н., проф. Є.І. Бойко. – Львів: ІРД НАНУ, Регіональне агентство економічного розвитку, 1997. – 68 с.

У практичному посібнику коротко охарактеризований стан економіки України та обґрунтована доцільність використання інвестиційних інструментів для поживлення ділової активності на рівні окремо взятих підприємств і підприємців. Наведені рекомендації з виконання основних кроків, спрямованих на залучення та ефективне використання іноземних інвестицій підприємством, зразки необхідних документів, порядок їх оформлення і надання до розгляду, можливостей

використання професійних послуг фахівців АТ "Регіональне агентство економічного розвитку".

Зміст

Передмова	4
1. Характеристика ринкового середовища в Україні та значення інвестиційного процесу для розвитку економіки	6
2. Передінвестиційна ситуація на рівні підприємства	16
3. Аналіз стану підприємства	18
4. Розробка інвестиційного проекту	20
5. Розробка бізнес-плану інвестиційного проекту	26
6. Вибір виду інвестиції	29
7. Вибір джерела отримання інвестиційного капіталу	33
8. Умови отримання фінансування під інвестиційний проект	36
9. Державна реєстрація та контроль за інвестиціями	44
10. Управління інвестиційними проектами	47
11. Банківський контроль	48
12. Гарантії іноземних інвестицій	49
13. Надання професійних послуг	51
Післямова	56
Література	57
Додатки	59

1998

Павлов В.І. Основи підприємництва: бізнес-планування: Навч. посіб. / Відпов. ред. М.І. Долішній. – Луцьк: Надстир'я, 1998. – 104 с. (Т.1); – 110 с. (Т.2); – 212 с. (Т.3).

У навчальному посібнику розглянуто сутність, значення та зміст бізнес-планування в процесі становлення і розвитку підприємництва. Запропоновані матеріали до практичних занять, які є складовою частиною курсу "Основи підприємництва", включають приклади-фрагменти розробки основних розділів бізнес-планів підприємницької діяльності та впровадження інвестиційних проектів.

Посібник розрахований на студентів економічних спеціальностей, слухачів факультетів підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів закладів вищої освіти, спеціалістів державних органів та підприємницьких структур.

Рецензенти:

<i>Козоріз М.А.</i>	д.е.н., проф. (Ін-т регіональних досліджень НАНУ)
<i>Кузьмін О.Є.</i>	д.е.н., проф. (Держ. ун-т "Львівська політехніка")
<i>Онищенко В.П.</i>	д.е.н., проф. (Київ. держ. торгово-економ. ун-т)

Видання здійснено за сприянням Спілки економістів України (Волинська обласна організація)

Схвалено до друку вченими радами Луцького державного технічного університету та Інституту регіональних досліджень НАН України.

ISBN 5-7763-8480-X

ЗМІСТ

Том 1

Вступ	3
Розділ 1. Методологічні аспекти бізнес-планування	
1.1. Сутність, завдання та етапи бізнес-планування	9
1.2. Структура і зміст бізнес-плану	10
1.3. Методичні поради до розробки бізнес-плану	12
Розділ 2. Лабораторний практикум бізнес-планування	
Тема 1. Статус, реквізити та загальна характеристика підприємства	20
Тема 2. Характеристика продукції (послуг) та ринків збуту	34
Тема 3. Характеристика конкурентного середовища підприємства	61
Тема 4. Формування плану маркетингової діяльності підприємства	75
Тема 5. Формування плану виробничої діяльності підприємства	94
Тема 6. Формування організаційного плану підприємства	112
Тема 7. Формування фінансового плану та програми інвестицій підприємства	132
Додатки.....	183
А. Державний комітет з питань розвитку підприємництва	184
Б. Ліцензійна палата України	186
В. Фонди, організації та програми підтримки підприємництва	189
Література	197

Том 2

Від автора (передмова до першого видання).....	3
Вступ	4
Розділ 1. Роздержавлення і приватизація	7
Розділ 2. Інфраструктура ринку	29
Розділ 3. Регулювання економіки	61
Розділ 4. Менеджмент організації	93
Розділ 5. Маркетинг і логістика	115
Розділ 6. Інновації і інвестиції	145
Розділ 7. Фінанси, облік і аудит	163
Додатки.....	185
А. Алфавітний показчик термінів	186
Б. Грошові одиниці країн світу	198
В. Основні одиниці системи вимірів	206
Література	208

Том 3

Вступ.....	3
Розділ 1. Місце та значення менеджменту в підприємстві	15
1.1. Суть та зміст менеджменту організації.....	16
1.2. Виробництво - продуктивна система підприємства	26
1.3. Основи проектування менеджменту праці	37
Розділ 2. Визначення потреби у виробничому устаткуванні та чисельності робітників	47
2.1. Розрахунок кількості та складу технологічного обладнання.....	48
2.2. Розрахунок розміру виробничих площ	61
2.3. Розрахунок чисельності працівників	64
Розділ 3. Нормування праці, розцінки та форми взаємодії робітників виробничих бригад	77
3.1. Визначення комплексних норм праці та розцінок.....	78
3.2. Суміщення професій та функцій у виробничих бригадах.....	91
3.3. Багатоверстатне обслуговування в бригадах	94
Розділ 4. Матеріальне стимулювання трудової діяльності виробничих бригад	101
4.1. Визначення фонду основної заробітної плати.....	102
4.2. Формування фонду матеріального заохочення	118
4.3. Оплата праці і розподіл заробітку в бригадах.....	123
Розділ 5. Планування, облік і оцінка результатів діяльності виробничих бригад	137
5.1. Завдання і принципи організації госпрозрахункових відносин	138
5.2. Розрахунок планових показників діяльності бригад	142
5.3. Облік і оцінка результатів діяльності бригад.....	151
Розділ 6. Основні напрямки вдосконалення менеджменту праці виробничих бригад	161
6.1. Атестація виробничих бригад	162
6.2. Регламентація бригадної організації праці	169
Додаток.....	187
Література	203

Павлов В.І., Кривов'язюк І.В. Ринок цінних паперів: Курс лекцій / Під заг. ред. М.І. Долішнього. – Луцьк: Надстир'я. 1998. – 342 с.

Курс лекцій розкриває суть та зміст ринку цінних паперів, принципи і механізми його функціонування в умовах переходу до ринкових відносин. Розглядаються теоретичні, методологічні та практичні аспекти фондового ринку України. Особлива увага приділяється висвітленню досвіду організації і розвитку іноземних ринків цінних паперів.

Розраховано на студентів бакалаврату і магістрату економічних факультетів вузів, науковців та фахівців, що цікавляться проблемами функціонування і розвитку фондового ринку.

Рецензенти:

Беленький П.Ю.

д.е.н., проф. (ІРД НАНУ)

Немченко Є.Г.

д.е.н., проф. (Київ. нац. екон. ун-т)

Вихрущ В.П.

д.е.н., проф. (ТАНГ)

Схвалено до друку вченими радами Луцького державного технічного університету та Інституту регіональних досліджень НАН України.

ISBN 966-517-154

Видання здійснено при сприянні Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку (Волинське територіальне управління).

ЗМІСТ

Вступ	
Тема 1. Суть та зміст ринку цінних паперів	
§1. Фінансовий ринок, його структура та механізм ціноутворення	
§2. Поняття ринку цінних паперів та принципи його функціонування	
§3. Загальна характеристика цінних паперів	
§4. Цінні папери як інструменти фондового ринку.....	
§5. Функції цінних паперів.....	
§6. Вартісні і цінові фактори цінних паперів	
§7. Характерні ознаки та тенденції розвитку ринку цінних паперів в Україні....	
Тема 2. Акції, їх види та механізм функціонування	
§1. Що таке акція	
§2. Види акцій	
§3. Права і обов'язки акціонера та емітента	
§4. Формування пакета акцій. Ціна і оцінка акцій	
§5. Привілейовані акції	
§6. Методи розрахунку курсу акцій	
§7. Дивідендна політика акціонерного товариства	
Тема 3. Облігації, їх види та механізм функціонування	
§1. Визначення поняття облігації, її реквізити	
§2. Види облігацій	
§3. Права та обов'язки емітента і власника облігації	
§4. Портфель облігацій	
§5. Доходи від облігацій	
Тема 4. Векселі, їх види та механізм функціонування	
§1. Визначення векселя та історія його розвитку	
§2. Види векселів	
§3. Права та обов'язки суб'єктів вексельних відносин	
§4. Індосування векселів	
§5. Акцепт і аваль векселів	
§6. Оплата і протест векселів	
§7. Становлення вексельного обігу в Україні.....	
Тема 5. Казначейські зобов'язання, ощадні сертифікати банків та приватизаційні папери.....	
§1. Казначейські зобов'язання держави	

§2. Прибутковість казначейських зобов'язань	
§3. Ощадні сертифікати банків	
§4. Політика залучення ощадних сертифікатів	
§5. Приватизаційні папери	
Тема 6. Місце та роль цінних паперів у функціонуванні інвестиційного механізму.....	
§1. Цінні папери та інвестиції.....	
§2. Поняття інвестиційного капіталу	148
§3. Інвестиційні сертифікати	150
§4. Об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності	158
§5. Інвестиційний портфель, ризик і прибутковість.. ..	166
Тема 7. Учасники ринку цінних паперів	175
§1. Категорії учасників ринку цінних паперів.....	176
§2. Емітенти.....	181
§3. Інвестори	185
§4. Посередники.....	191
§5. Інститути-регулятори	198
Тема 8. Первинний та вторинний ринки цінних паперів.....	209
§1. Фондовий ринок та приватизація	210
§2. Первинний ринок цінних паперів.....	211
§3. Вторинний ринок цінних паперів	215
§4. Держава на вторинному ринку цінних паперів	218
§5. Професійна діяльність на ринку цінних паперів	221
Тема 9. Фондові біржі	227
§1. Суть та завдання фондової біржі.....	229
§2. Принцип організації та функціонування фондової біржі.....	235
§3. Механізм біржових операцій	236
§4. Учасники біржової торгівлі.....	243
§5. Класифікація фондових бірж та місце в них Української фондової біржі.....	248
Тема 10. Позабіржовий ринок цінних паперів.....	255
§1. Поняття позабіржового ринку.....	256
§2. Позабіржова фондова торговельна система	257
§3. Правила складання рейтингів ПФТС	263
§4. Досвід функціонування позабіржового ринку.....	266
Тема 11. Ринок фінансових ф'ючерсів і опціонів.....	277
§1. Законодавство України про ринок деривативів	278
§2. Розвиток ринків фінансових ф'ючерсів.....	284
§3. Механізм укладання ф'ючерсних угод.....	288
§4. Хеджування з контрактами на фінансові ф'ючерси.....	300
§5. Торгівля і спекуляція фінансовими ф'ючерсами.....	305
Тема 12. Державне регулювання ринку цінних паперів	307
§1. Суть та принципи державного регулювання ринку цінних паперів.....	309
§2. Структура та форми державного регулювання ринку цінних паперів ...	313
§3. Законодавче регулювання ринку цінних паперів в Україні.....	318
§4. Система державних органів на ринку цінних паперів.....	323

§5. Розвиток державного регулювання ринку цінних паперів	332
Література	335

Українська економічна думка: Хрестоматія / Упоряд., наук. ред. пер., авт. вступ, розд. і біогр. довід. С.М. Злупко. – К.: Знання, 1998. – 448 с. – (Трансформація гуманіт. освіти в Україні).

У хрестоматії зібрані основні пам'ятки української економічної думки, що публікувалися українською, грецькою, англійською, італійською, німецькою, російською мовами і латинню. Вони дають змогу за першоджерелами простежити еволюцію економічної думки в Україні від найдавніших часів до сучасності.

Дане видання не має аналогів у ближніх і дальніх сусідів ні за композицією, ні за теоретичним багатством. Будучи розрахованим передусім на викладачів, аспірантів, магістрів і студентів економічного профілю, воно стане у нагоді старшокласникам, ліцеїстам, учителям, усім тим, хто цікавиться національною економічною культурою, бере активну участь у розбудові Української держави.

До уваги читачів: наведені у хрестоматії твори подані зі збереженням стилістики, орфографії та пунктуації першоджерел.

Зміст

Скарби української економічної думки	1
<i>Анахарсій</i>	11
Листи	12
«Правда Руська»	14
<i>Данило Заточеник</i>	19
Слово Данила Заточеника, що написав він князю своєму, Ярославу Володимировичу	19
<i>Іван Вишенський</i>	25
Книжка	26
<i>Єлисей-Феофан Прокопович</i>	32
Етика	33
Лист архієпископу Київському і Галицькому	37
<i>Семен Десницький</i>	40
Юридичні роздуми про відмінні поняття, що мають народи про власність маєтків у різних верствах співжиття	41
Василь Каразин	49
Лист одного поміщика ...ської губернії до свого губернатора	50
Правила Філотехнічного Товариства	56
<i>Михайло Балудянський</i>	62
Про зерносховища	63
Про національне багатство	68
<i>Дмитро Журавський</i>	79
Про джерела і використання статистичних відомостей	80
<i>Іван Вернадський</i>	92
Про обмін і торгівлю	93
<i>Микола Зібер</i>	104

Давид Рікардо і Карл Маркс у їх суспільно-економічних дослідженнях	105
<i>Сергій Подолинський</i>	120
Парова машина	121
Людська праця та її відношення до розподілу енергії	125
<i>Микола Бунге</i>	140
Основи політичної економії	141
<i>Афіноген Антонович</i>	157
Теорія цінності	158
Теорія паперово-грошового обігу і державні кредитні білети	160
<i>Дмитро Піхно</i>	167
Основи політичної економії	168
<i>Володимир Навроцький</i>	178
П'янство і пропінатія в Галичині	179
<i>Іван Франко</i>	186
Розмова про гроші й скарби	187
Статистика як метода і яко наука	206
<i>Олександр Миклашевський</i>	212
Гроші	213
Реалізм та ідеалізм в політичній економії	215
<i>Михайло Туган-Барановський</i>	221
Періодичні промислові кризи. Історія англійських криз. Загальна теорія криз	222
Основи політичної економії	233
Паперові гроші і метал	250
Кооперація, соціально-економічна природа її та мета	259
Вплив ідей політичної економії на природознавство та філософію	266
<i>Роман Орженцький</i>	274
Основні закони цінності і їх практичне значення	275
Олександр Білімович	285
До питання про розцінку господарських благ	286
<i>Юліан Бачинський</i>	294
Україна irredenta	295
<i>Євген Слуцький</i>	302
Теорія граничної корисності	303
До теорії збалансованого бюджету споживача	309
Етюд до проблеми будування формально-праксеологічних засад економіки	322
Складання випадкових причин як джерело процесів	333
<i>Павло Чомпа</i>	343
Нариси економетрії	344
<i>Борис Мартос</i>	354
Теорія кооперації	355
<i>Федір Щербина</i>	365
Селянські бюджети	366
<i>Михайло Птуха</i>	382
Таблиці смертності для України	383
Вища математика в демографії	388
<i>Володимир Тимошенко</i>	397
Роль сільськогосподарських коливань у діловому циклі	398
Світове сільське господарство і криза	412

<i>Євген Храпливий</i>	420
Шляхи праці нашої суспільної агрономії	422
<i>Всеволод Голубничий</i>	427
Теорія вартості В.В. Новожилова	427
Три лекції про економіку України	428
(До питання про економічний колоніалізм на Україні)	437

1999

Шевчук Л.Т. Китай: соціально-економіко-географічна характеристика: Посібник. – Львів: Світ, 1999. – 136 с.

У посібнику висвітлені соціальні, економічні та географічні особливості і проблеми розвитку Китаю, зроблено спробу адекватно відобразити феноменальний характер культури китайської цивілізації.

Для поглибленого вивчення Китаю при засвоєнні дисциплін «Економічна і соціальна географія світу», «Економіка зарубіжних країн» тощо учнями профільних та спеціалізованих класів загальноосвітньої школи, коледжів і гімназій, студентів географічних, економічних факультетів, факультету міжнародних відносин університетів. Буде корисним викладачам географії та економіки, фахівцям різних галузей знань, які цікавляться проблемами розвитку Китаю.

Зміст

Передмова	5
1. Візитна картка країни	7
2. Територія, кордони, адміністративно-територіальний поділ	11
3. Розташування економіко-географічне і геополітичне положення	17
4. Природно-ресурсний потенціал	21
5. Населення	27
6. Історія розвитку	39
7. Релігія	51
8. Культура	57
9. Наука	63
10. Загальна характеристика господарства	67
11. Галузева структура господарства	75
12. Економічні райони КНР	88
13. Зовнішньоекономічні зв'язки	95
14. Сучасна екологічна ситуація і проблеми охорони довкілля	105
15. Проблеми соціально-економічного розвитку і шляхи їх розв'язання	111
Список літератури	116
Цікаві факти	118
Словничок економічних термінів	122
China Social, Economic and Geographical Aspects	125

Шевчук Л.Т. Сакральна географія: Навч. посібник. – Львів: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка. – 1999. – 160 с.

У навчальному посібнику висвітлені сучасні теоретичні і практичні проблеми сакральної географії, зроблено спробу адекватно відобразити регіональні аспекти взаємозв'язків «людина – релігія» та «суспільство-релігія».

Для студентів географічних, філософських та інших факультетів вузів, викладачів, учителів, спеціалістів, які цікавляться особливостями сакральної життєдіяльності населення, релігійних вірувань у різних місцях геопростору і займаються конструюванням території, оптимальної для життя людини.

Зміст

ВСТУП	3
1. Теоретичні основи сакральної географії	7
1.1. Зміст науки «сакральна географія»	9
1.2. Місце сакральної географії в системі наук та її взаємозв'язки з іншими науками	16
1.3. Формування понятійно-термінологічного апарату сакральної географії	21
1.4. Методологія і методи дослідження сакральної географії	29
1.5. Історичний розвиток сакральної географії	41
1.6. Сучасні теоретичні і практичні проблеми сакральної географії	45
2. Релігії світу	49
2.1. Географічні особливості виникнення релігій світу	51
2.2. Первісні вірування	56
2.3. Національні релігії	60
2.4. Світові релігії	68
2.5. Нові релігії	81
2.6. Поширення релігій у світі	83
3. Священні книги. Віра. Культові дієства. Організація церкви	87
3.1. Священні книги як унікальні пам'ятки сакрально-географічних знань	89
3.2. Священні книги релігій світу	91
3.3. Роль віри і вірувань у життєдіяльності населення	97
3.4. Форми культу	99
3.5. Організація церкви	104
4. Релігія в Україні	107
4.1. Особистість, суспільство, держава і релігія	109
4.2. Матеріальна база релігії: стан і використання культових споруд	115
4.3. Фактори формування сучасної міжконфесійної ситуації	119
4.4. Регіональні особливості міжконфесійної ситуації в Україні	124
4.5. Територіальна організація релігії	139
Список літератури	146
Короткий словник термінів	150
Додатки	156
Цікаво знати	158

Злупко С.М. Економічна думка України: Навч. посіб. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. – 496 с.

На основі багаторічних досліджень автора вперше розкрито суть, основні етапи розвитку, наукові напрями і школи української економічної думки від найдавніших часів до сучасності, дано оцінку наукового новаторства українських економістів та їхнього внеску у світову економічну науку.

Для викладачів і студентів економічного профілю, економістів, усіх, хто цікавиться українською економічною культурою.

Зміст

Передмова	5
Розділ 1. Предмет, періодизація, джерела, стан і концепційні засади вивчення історії української економічної думки	
1.1. Предмет і завдання вивчення української економічної думки	8
1.2. Періодизація історії української економічної думки	13
1.3. Джерела з історії української економічної думки	19
1.4. Стан і концепційні засади вивчення історії української економічної думки	23
Розділ 2. Господарські уявлення стародавнього населення українських земель	
2.1. Умови, фактори і генеза господарсько-економічних уявлень стародавнього населення українських земель	29
2.2. Еволюція господарських занять та економічних поглядів у праісторичний період	35
2.3. Суспільно-економічні погляди Анахарсія – мислителя античності з Подніпров'я	41
2.4. Господарсько-економічний слов'янсько-українських племен	45
Розділ 3. Економічна думка в Київській Русі	
3.1. Економічна політика князів та її літописне відображення	52
3.2. Економічна платформа «Правди Руської»	61
3.3. Соціально-економічна концепція митрополита Іларіона Київського	66
3.4. «Економічне моління» Данила Заточеника	71
Розділ 4 Економічна думка у період ренесансно-реформаційних рухів	
4.1. Давньоукраїнські традиції та ренесансно-реформаційні впливи в розвитку економічної думки	77
4.2. Економічні медитації Станіслава Оріховського-Роксолана	84
4.3. Економічні погляди Івана Вишенського на тлі тогочасної доби	91
Розділ 5. Економічна думка в добу Гетьманщини	
5.1. Економічні погляди і господарська політика гетьманів	99

5.2.	«Економічні гріхи» Інокентія Гізеля	109
5.3.	Відображення професіоналізації праці у творчості Климентія Зіновієва	114
5.4.	Погляди Єлисея-Феофана Прокоповича на предмет і завдання економічної науки	119
5.5.	Економічні погляди А. Алейникова і Я. Козельського на тлі соціальних вимог українського шляхетства	127
5.6.	Соціально-економічні проблеми в правознавчій творчості С.Ю. Десницького	133
5.7.	Економічні погляди філософа-просвітителя Я.П. Козельського	140
5.8.	«Божественна економія» Г. Сковороди	146
Розділ 6. Становлення і розвиток класичного напрямку економічної думки		
6.1.	«Домоводство» В.Н. Каразіна – українська паралель європейських економічних теорій	155
6.2.	«Економічна система» М.А. Балудянського	164
6.3.	Політекономіст і статистик Т.Ф. Степанов	172
6.4.	Фундатор теорії потреб В.І. Вернадський	179
6.5.	М.І. Зібер – дослідник світової економіки і економічної думки	190
Розділ 7. Київська школа політичної економії		
7.1.	«Основи політичної економії» М.Х. Бунге	202
7.2.	«Закон попиту і пропозиції» Д.І. Піхна	207
7.3.	Теорія цінності А.Я. Антоновича	210
7.4.	Закон цінності Р.М. Оржицького і теорія розцінки господарських благ О.Д. Білімовича	214
РОЗДІЛ 8. Розвиток української економіко-статистичної науки		
8.1.	Основні етапи розвитку статистико-економічних досліджень	223
8.2.	Видатний статистик – економіст Д.П. Журавський	226
8.3.	Статистик селянських інтересів В.М. Навроцький	232
8.4.	Чернігівська школа в земській статистиці	239
8.5.	«Закон середніх потреб» Ф.А. Щербини	245
8.6.	Демостатистичні погляди М.В. Птухи	252
РОЗДІЛ 9. Економічні погляди І.Я. Франка і його оточення		
9.1.	Економічні погляди І.Я. Франка в контексті надбань світової економічної думки	260
9.2.	Економічні погляди О.С. Терлецького	269
9.3.	Концепція організації народної роботи В.Г. Барвінського	274
9.4.	Економічні погляди М.І. Павлика	279
9.5.	Аграрні праці В.Г. Будзиновського	284
9.6.	«Україна irredenta» Ю.О. Бачинського	289
Розділ 10. Наукові новаторства українських економістів останньої третини XIX – першої третини XX ст.		
10.1.	Космогенна теорія економічного розвитку С.А. Подолинського	299
10.2.	М.П. Яснопольський – засновник першої в світі школи територіальної фінансової економетрії	312
10.3.	Наукові новаторства М.І. Туган-Барановського	321

10.3.1. Синтез теорій граничної цінності з трудовою теорією вартості	321
10.3.2. Дослідження економічних криз і розробка теорії економічної кон'юнктури	327
10.3.3. Новаторська теорія розподілу	332
10.3.4. Теоретик кооперації	335
10.3.5. Кон'юнктурна теорія грошей та її вплив на монетаризм новітньої доби	339
10.4. Засновник економетрії Павло Чомпа	348
10.5. Економіст-математик Є.Є. Слуцький і його наукові відкриття	351
10.5.1. Аналіз теорії граничності та створення нової теорії збалансованого бюджету споживача	353
10.5.2. Засновник новітньої науки – праксеології	361
10.5.3. Теорія хвилеподібного розвитку економіки та її прикладне значення	365
Розділ 11. Економіко-кооперативна думка, її еволюція і цінності	
11.1. «Артільний батько» М.В. Левитський	376
11.2. Теоретик та історик кооперації С.В. Бородаєвський	381
11.3. «Теорія кооперації» Б.М. Мартоса	386
11.4. Подвижники кооперативної ідеї Ю.В. Павликовський і О.М. Луцький	390
Розділ 12. Етапи, напрями й особливості розвитку економічної думки у ХХ ст.	
12.1. Економічна думка початку століття та її державотворча спрямованість на зламі 10-20-х років	396
12.2. Криза економічної теорії та політизація економічної науки в умовах тоталітаризму	401
12.3. Протирежимні економічні теорії й погляди	406
12.4. Тоталітаризм і розвиток конкретно-економічного звання	412
12.5. Національні традиції і світові цінності економічної думки українського зарубіжжя	416
12.5.1. Наукові осередки українського зарубіжжя та їх економічна тематика	416
12.5.2. Теорія аграрних циклів В.П. Тимошенка	422
12.5.3. В.С. Голубничий – засновник теорії порівняльних економічних систем	428
Розділ 13. Розвиток економічної науки в суверенній Україні	
13.1. Фундаментальні економічні науки, їх етап і тенденції розвитку.....	436
13.1.1. Шлях подолання кризи економічної теорії	436
13.1.2. Вивчення економічної історії та необхідність її активізації	447
13.1.3. Активізація дослідження і вивчення історії економічної думки ...	454
13.2. Конкретні економічні науки в контексті розвитку економічної думки ...	459
13.3. Економічні програми політичних партій	461
13.4. Концепції та моделі української економічної перспективи	467
Висновки	475
Особовий показник	483

Злупко С.М., Стефанишин О.В., Швайка Л.А. Підприємництво: основи, особливості, механізми: Навч. посіб. – Львів, 2000. – 370 с.

У навчальному посібнику висвітлені основи, особливості і механізми розвитку підприємництва із врахуванням завдань і наслідків економічних трансформацій в Україні. В ньому вперше зроблена спроба адаптувати світовий підприємницький досвід і досягнення економічної науки у сфері підприємницької діяльності до умов української дійсності на порозі ХХІ ст.

Зміст

Передмова	3
Частина 1. Теоретичні засади і національні особливості розвитку підприємництва	
Розділ I. Наукові основи розвитку підприємництва	7
1.1. Поняття і сутність підприємництва (С.М. Злупко, О.В. Стефанишин)	8
1.2. Види підприємництва і підприємницької діяльності (О.В. Стефанишин)	11
1.3. Форми організації співробітництва у сфері підприємництва (О.В. Стефанишин)	12
1.4. Праксеологічні та логістичні засади підприємництва (С.М. Злупко).....	17
1.5. Типи соціально-економічних систем і підприємництва (С.М. Злупко).....	24
1.6. Українська економічна культура і національне підприємництво (С.М. Злупко)	27
1.7. Екогномологічна детермінанта розвитку підприємництва (С.М. Злупко)	30
Розділ II. Основні етапи та історичні особливості формування національного підприємництва	
2.1. Соціально-економічні витоки та еволюція підприємництва на українських землях (С.М. Злупко).....	41
2.2. Розвиток підприємництва в новітню добу (С.М. Злупко)	46
2.3. Кооперативне підприємництво, його суть, еволюція і форми (С.М. Злупко)	50
2.4. Національне приватне підприємництво на західноукраїнських землях у 20-30 рр. ХХ ст. (С.М. Злупко)	56
Розділ III. Розвиток підприємництва в перехідній економіці, його національні, регіональні та галузеві особливості	69
3.1. Подолання тоталітарно-імперської спадщини і створення підприємницького середовища (С.М. Злупко)	70
3.2. Особливості розвитку підприємництва і підприємницької діяльності в промислових галузях (С.М. Злупко)	74
3.3. Розвиток підприємництва в аграрно-промисловому секторі економіки (С.М. Злупко, С.Й. Сажинець)	81
3.4. Підприємницька діяльність у споживчій кооперації та сфері послуг (С.М. Злупко)	86
3.5. Регіональні особливості розвитку підприємництва і підприємницької діяльності. (С.М. Злупко)	94

3.6. Умови розвитку малих підприємств і необхідність їх удосконалення. (С.М. Злупко, С.Й. Сажинець)	97
Частина 2. Організаційно-методичне забезпечення малого підприємництва	
Розділ IV. Організація власної справи	
4.1. Купівля існуючого підприємства (О.В. Стефанишин)	109
4.2. Оцінка доцільності купівлі існуючого підприємства (О.В. Стефанишин).....	114
4.3. Відкриття нового підприємства. О.В. Стефанишин	118
Розділ V. Розробка бізнес-плану	
5.1. Організація розробки бізнес-плану (Л.А. Швайка)	129
5.2. Зміст основних розділів (Л.А. Швайка)	133
5.3. Оцінка реальності та достовірності бізнес-плану (Л.А. Швайка)	155
5.4. Внесення змін до бізнес-плану і презентація (Л.А. Швайка)	157
Розділ VI. Фінансове обслуговування підприємницької діяльності	
6.1. Форми і методи фінансового забезпечення підприємництва (С.Й. Сажинець)	161
6.2. Джерела фінансового забезпечення (С.Й. Сажинець)	166
6.3. Фінансове планування (С.Й. Сажинець)	172
6.4. Оцінка фінансового стану підприємства, стійкості платоспроможності (С.Й. Сажинець)	174
6.5. Грошові безготівкові і готівкові розрахунки (С.Й. Сажинець)	186
Розділ VII. Планування та розвиток маркетингу	
7.1. Маркетингова стратегія і маркетингове дослідження (О.В. Стефанишин)	199
7.2. Вибір правильного місця розташування підприємства (О.В. Стефанишин)	214
7.3. Особистий продаж, реклама і план просування (О.В. Стефанишин).....	217
7.4. Управління товарами (О.В. Стефанишин).....	222
7.5. Поведінка споживача і фактори, що її визначають (О.В. Стефанишин).....	225
7.6. Ціноутворення. (О.В. Стефанишин)	228
7.7. Доставка товарів і послуг покупцям (О.В. Стефанишин).	232
Розділ VIII. Персонал і організаційна діяльність	
8.1. Управління персоналом (Л.А. Швайка)	237
8.2. Організація праці (Л.А. Швайка)	
8.3. Оплата праці (Л.А. Швайка)	245
8.4. Мотиваційні фактори у підприємстві (Л.А. Швайка)	250
Розділ IX. Виробничий менеджмент	
9.1. Формування організаційної структури управління підприємницькою діяльністю (М Ф. Костишина)	257
9.2. Виробництво – основа бізнесу (М Ф. Костишина)	262
9.3. Формування та обґрунтування виробничої програми (Л.А. Швайка).....	264
9.4. Матеріально-технічне забезпечення виробництва (Л.А. Швайка).....	268
9.5. Управління якістю продукції (Л.А. Швайка)	270

9.6. Виробниче та оперативне управління.(Л.А. Швайка)	271
Розділ X. Управління підприємницькими ризиками та їх оптимізація	
10.1. Підприємницькі ризики: суть і види (П.Ю. Буряк, О.В. Стефанишин)	275
10.2. Особливості управління ризиками та їх оцінка (П.Ю. Буряк, О.В. Стефанишин).....	281
10.3. ....Методи і шляхи оптимізації підприємницького ризику (П.Ю. Буряк, О.В. Стефанишин).....	285
10.4. .... Банкрутство малого підприємства і способи реорганізації (П.Ю. Буряк, О.В. Стефанишин).....	291
Розділ XI. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва	
11.1. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва (Д.М. Онишко).....	295
11.2. Бухгалтерський облік результатів господарської діяльності суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб (Д.М. Онишко).....	317
11.3. Звітність суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб (Д.М. Онишко)	351

2001

Шевчук Л.Т. Розміщення продуктивних сил: Навч. посіб. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 150 с.

У посібнику висвітлені сучасні підходи і проблеми вивчення розміщення продуктивних сил, розкриті основні закони, закономірності і принципи цієї галузі знань, проаналізовані фактори розвитку і розміщення продуктивних сил та методи їхнього дослідження. Зроблено спробу адекватно відобразити сучасний стан проблеми розвитку і розміщення продуктивних сил України та загальні і регіональні особливості їхньої територіальної організації.

Для студентів економічних спеціальностей університетів та інших вузів. Буде корисним для всіх, хто займається теоретичними дослідженнями і практикою розміщення продуктивних сил.

Зміст

Передмова	3
Частина I. Теоретичні основи вивчення розвитку і розміщення продуктивних сил	
1.1. Предмет і завдання курсу 5	
1.2. Фактори розвитку і розміщення продуктивних сил	11
1.3. Закони і закономірності розміщення продуктивних сил	19
1.4. Галузева структура економіки	25
1.5. Територіальна структура господарства	30
1.6. Економічне і соціально-економічне районування	38

1.7. Методи дослідження розвитку і розміщення продуктивних сил	44
Частина II. Розміщення продуктивних сил і економіка районів України	
2.1. Ресурсний потенціал і рівень розвитку продуктивних сил України	49
2.1. Територіальна організація продуктивних сил України	68
2.2. Рівень розвитку та територіальна організація продуктивних сил економічних районів за Ф.Д. Заставним	75
2.3. Рівень розвитку та територіальна організація продуктивних сил соціально-економічних районів за О.І. Шаблієм	80
2.4. Рівень розвитку та територіальна організація продуктивних сил соціально-економічних районів за М.І. Долішнім, М.М. Паламарчуком, О.М. Паламарчуком, Л.Т. Шевчук	86
2.5. Рівень розвитку та територіальна організація продуктивних сил за соціально-економічним районуванням, запропонованим у проекті Закону України «Про концепцію державної регіональної економічної політики»	90
2.6. Регіональна політика в сучасній Україні	99
2.7. Міжнародні зовнішні зв'язки України	109
2.8. Система проектних робіт з прогнозування перспектив розвитку і розміщення продуктивних сил України	117
Післямова	123
Програма курсу «Розміщення продуктивних сил»	124
Список літератури	144
Додатки	145
Словничок економічних термінів	146

Шевчук Л., Аарреваара Т. Фінляндія: соціально-економіко-географічна характеристика: Навч. посіб. – Львів: 2001. – 163 с. (18 іл.)

У посібнику висвітлені соціальні, економічні та географічні особливості й проблеми розвитку Фінляндії, відображені унікальні властивості природи та народу цієї суворої країни, а також феноменальний характер фінляндської культури.

Для поглибленого вивчення Фінляндії при засвоєнні дисциплін «Економічна і соціальна географія світу», «Економіка зарубіжних країн» тощо учнями профільних та спеціалізованих класів загальноосвітньої школи, коледжів і гімназій, студентів географічних, економічних факультетів, факультетів міжнародних відносин університетів. Посібник буде корисний для викладачів географії та економіки, фахівців різних галузей знань, які займаються проблемами розвитку Фінляндії, всіх, хто цікавиться цією чудовою країною.

Зміст

Передмова	5
1. Візитна картка країни	7
2. Територія, кордони, адміністративно-територіальний поділ	15
3. Розташування: економіко-географічне і геополітичне положення	23

4. Природно-ресурсний потенціал	29
5. Населення	41
6. Історія розвитку	61
7. Релігія	67
8. Культура	73
9. Наука	79
10. Загальна характеристика господарства	83
11. Галузева структура	95
12. Економічні райони	109
13. Зовнішньоекономічні зв'язки	113
14. Сучасна екологічна ситуація і проблеми охорони навколишнього середовища	121
15. Найголовніші проблеми соціально-економічного розвитку країни і шляхи їх розв'язання	125
Післямова	129
Список літератури	130
Цікаві факти	131
Додатки	133

2002

Жук М.В., Круль В.П. Розміщення продуктивних сил і економіка регіонів України: Навч. посіб. – Чернівці: Рута, 2002. – 293 с.

У посібнику розкриваються науково-методичні основи і чинники розміщення продуктивних сил. Здійснений ретроспективно-територіальний аналіз розвитку і розміщення продуктивних сил в Україні від палеоліту до найновіших часів. Подана соціально-економічна та ресурсна база для розвитку господарства України. Розглянуті галузеві та територіальні особливості поширення продуктивних сил, зроблені акценти на галузевій структурі експортного виробництва та територіально-галузевій спрямованості експорту. Наведена економіко-географічна характеристика економічних регіонів України.

Для викладачів і студентів вищих навчальних закладів економічних і географічних факультетів, а також для всіх, хто цікавиться особливостями господарського розвитку України і сучасним станом її продуктивних сил.

Зміст

Переднє слово	5
Розділ 1. Науково-методичні основи, чинники розміщення і територіальна організація продуктивних сил	
1.1. Особливості, предмет і завдання курсу	7
1.2. Методи дослідження територіальної організації господарства	9

1.3.	Закономірності, принципи та чинники розміщення продуктивних сил	13
1.4.	Територіальна організація продуктивних сил і принципи управління господарством регіонів	18
Розділ 2. Історико-географічні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил в Україні		
2.1.	Доба привласнюючого господарства	23
2.1.1.	Господарський розвиток території України за	23
2.1.2.	Зміна господарської спеціалізації населення України доби мезоліту	25
2.2.	Виникнення і розвиток відтворювального господарства	27
2.2.1.	Територія України та її населення в неоліті	27
2.2.2.	Загальна характеристика господарства України мідної доби	30
2.2.3.	Господарство племен України під час бронзової доби	31
2.3.	Відокремлення ремесла від сільського господарства	34
2.3.1.	Загальна характеристика господарського розвитку України у ранню залізну добу	34
2.3.2.	Господарство Скіфії	36
2.3.3.	Грецька колонізація України; колонії греків, їхнє господарство ...	37
2.4.	Другий етап відокремлення ремесла від сільського господарства	39
2.4.1.	Господарство стародавніх слов'ян	39
2.4.2.	Розвиток сільськогосподарського виробництва, ремесла і торгівлі у часи Київської Русі	41
2.4.3.	Загальний стан землеробства і ремесла після монголо-татарської навали	45
2.5.	Доба мануфактурного виробництва	50
2.5.1.	Розвиток землеробства, тваринництва і промислів, зародження мануфактурного виробництва у XVI – першій половині XVII ст. ...	50
2.5.2.	Територіальний поділ праці, внутрішня і зовнішня торгівля у 1500-1650 рр.	55
2.5.3.	Економічне становище Лівобережної, Слобідської, Правобережної України, Галичини та Волині, мануфактурна промисловість у другій половині XVII ст.	57
2.5.4.	Розвиток сільського господарства і промисловості в Україні впродовж XVIII ст.	60
2.6.	Доба капіталізму	65
2.6.1.	Сільське господарство, промисли і промисловість України у першій половині XIX ст.	65
2.6.2.	Спеціалізація землеробства і тваринництва, розвиток промисловості в Україні у 60-90-х рр. XIX ст.	74
2.6.3.	Економіка України на переломі XIX-XX ст. (до завершення першої світової війни)	81
2.7.	Адміністративно-командний етап розвитку	86
2.7.1.	Господарство УРСР за роки трьох п'ятирічок (до 1941 року)	86
2.7.2.	Стан економіки УРСР після закінчення Другої світової війни і до початку років застою (1964 р.)	84
2.7.3.	Економічний розвиток УРСР за роки застою (1964-85 рр.)	91
2.7.4.	Економіка УРСР за роки «перебудови» (1985-91 рр.)	93

Розділ 3. Соціально-економічна та ресурсна база продуктивних сил України	
3.1. Соціально-економічний потенціал України	98
3.2. Потенціал трудових ресурсів	99
3.3. Науково-технічний потенціал	102
3.4. Мінерально-сировинні ресурси	111
3.5. Земельні та агрокліматичні ресурси	113
3.6. Потенціал водних ресурсів	114
3.7. Потенціал лісових ресурсів	115
3.8. Природно-рекреаційні ресурси	116
Розділ 4. Особливості розміщення продуктивних сил	
4.1. Виробничий потенціал України	18
4.2. Галузева структура економіки	120
4.3. Промислове виробництво	123
4.3.1. Паливно-енергетичний комплекс	125
4.3.2. Металургійний комплекс	132
4.3.3. Машинобудівний комплекс	136
4.3.4. Хімічна промисловість	143
4.3.5. Лісова, деревообробна і целюлозно-паперова промисловість	147
4.3.6. Промисловість будівельних матеріалів	149
4.3.7. Комплекс галузей із виробництва предметів народного споживання	151
4.4. Сільськогосподарське виробництво	159
4.4.1. Рослинництво	160
4.4.2. Тваринництво	169
Розділ 5. Експортоорієнтоване виробництво України	172
5.1. Галузева структура експортного виробництва	172
5.2. Територіально-галузева спрямованість експорту	178
5.3. Структура і територіальні особливості експорту послуг	188
Розділ 6, Економічні регіони України	194
6.1. Регіональна економічна політика в Україні та економічна стратегія розвитку регіону	194
6.2. До економічного районування України	202
6.3. Донецький економічний район	210
6.4. Карпатський економічний район	217
6.5. Кримський економічний район	226
6.6. Північно-Західний економічний район	232
6.7. Північно-Східний економічний район	239
6.8. Подільський економічний район	247
6.9. Придніпровський економічний район	257
6.10. Причорноморський економічний район	266
6.11. Столичний економічний район	273
6.12. Центральний економічний район	283
Література	290

Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка / Долішній М.І., Стадницький Ю.І., Загородній А.Г., Товкан О.Е.: Навч. посіб. – Львів: Нац. ун-т «Львівська політехніка» (Інфор.-видав. центр «ІНТЕЛЕКТ+» Ін-ту післядип. освіти), «Інтелект-Захід», 2003. – 256 с.

В навчальному посібнику розглядається зміст проблеми розміщення продуктивних сил та обґрунтовуються підходи до її правильного розв'язання. Значна увага приділяється економіко-математичному моделюванню територіальної організації продуктивних сил та аналізу факторів їх розміщення. Окремі розділи присвячено дослідженню економічних переваг і факторів протидії концентрації виробництва, а також ролі транспорту та земельних ресурсів при розміщенні продуктивних сил. Заключний матеріал навчального посібника стосується еволюції поглядів учених і фахівців на проблеми вибору оптимального місця локації підприємств.

Зміст

ВСТУП	3
Розділ 1. Проблема розміщення продуктивних сил: зміст та значення правильного розв'язання	5
1.1. Територіальна диференціація витрат виробництва: поняття та причини існування	7
1.2. Причини виникнення проблеми розміщення продуктивних сил	10
1.3. Галузево-регіональний підхід при обґрунтуванні вибору місця розташування підприємств	13
1.4. Значення правильного вибору місця розташування підприємств	17
Висновки до розділу 1	21
Питання для самоконтролю до розділу 1	23
Література до розділу 1	24
Розділ 2. Економіко-математичне моделювання територіальної організації продуктивних сил	25
2.1. Графічна інтерпретація процесу вибору місця розташування та доцільної потужності підприємства	27
2.2. Алгоритм вибору оптимального місця розташування та доцільної потужності підприємств за умов однорідної транспортної поверхні	32
2.3. Приклади вибору оптимального місця розташування та доцільної потужності підприємств за умов однорідної транспортної поверхні	35
2.4. Модель вибору оптимального місця розташування та доцільної потужності підприємств за умов реальної транспортної поверхні	50
2.5. Приклади вибору оптимального місця розташування та доцільної потужності підприємств за умов реальної транспортної поверхні	54
Висновки до розділу 2	59

Питання для самоконтролю до розділу 2	61
Розділ 3. Фактори розміщення продуктивних сил	65
3.1. Класифікація виробництв за факторами розташування	67
3.2. Феномен міст при розміщенні продуктивних сил	77
3.2.1. Інфраструктура: поняття та вплив на розміщення продуктивних сил	77
3.2.2. Агломерація економічного потенціалу: поняття та вплив на розміщення продуктивних сил	82
3.3. Державне регулювання територіальної організації продуктивних сил	91
3.3.1. Завдання державного регулювання територіальної організації продуктивних сил	91
3.3.2. Методи впливу держави на територіальну організацію продуктивних сил	96
3.3.3. Соціально-економічні наслідки втручання держави в територіальну організацію продуктивних сил	101
3.3.4. Теорія центру та периферії у регіональному розвитку	103
3.4. Науково-технічний прогрес і розміщення продуктивних сил	108
3.5. Особливості розміщення підприємств конкретної галузі (на прикладі харчової промисловості)	109
Висновки до розділу 3	112
Питання для самоконтролю до розділу 3	115
Література до розділу 3	16
Розділ 4. Концентрація виробництва: економічні переваги та фактори протидії	119
Висновки до розділу 4	134
Питання для самоконтролю до розділу 4	135
Література до розділу 4	136
Розділ 5. Економіка транспортування продукції та розміщення продуктивних сил	137
5.1. Значення транспортних витрат у видатках на виробництво продукції	139
5.2. Особливості формування транспортних тарифів	142
5.3. Ефективні сфери використання різних видів транспорту	144
5.4. Транспортні витрати у розрахунках оптимальних схем перевезень та розміщення продуктивних сил	148
5.5. «Невидимі» складові транспортного чинника розміщення продуктивних сил	155
Висновки до розділу 5	156
Питання для самоконтролю до розділу 5	159
Література до розділу 5	160
Розділ 6. Чинник земельних ресурсів при розміщенні продуктивних сил	161
6.1. Характеристика земельних ділянок будівельного призначення та чинники формування цін на них	163
6.2. Містобудівельний кадастр земельних ділянок: зміст, склад, історія виникнення	172

6.3. Генералізована поверхня цін на землю в містах	175
6.4. Модель формування ціни на земельні ділянки будівельного призначення	177
6.5. Моделювання впливу зміни ціни земельних ділянок на землемісткість об'єктів будівництва	180
Питання для самоконтролю до розділу 6	182
Література до розділу 6	182
Розділ 7. Теорія розміщення продуктивних сил у ретроспективі	183
7.1. «Ізольована держава» фон Тюнена	185
7.2. Теорія промислового штандарта	188
7.2.1. Описувальна школа в теорії розміщення промисловості	188
7.2.2. В. Лаунгардт в теорії розташування	189
7.2.3. А. Вебер в теорії розташування	192
7.3. Теорія центральних місць	200
7.4. Теорія «полюсів росту» та «центрів розвитку»	204
7.5. Гравітаційна модель просторової взаємодії	206
7.6. Теорія територіально-виробничого комплексу	209
7.7. Теорія розташування в ретроспективі: підсумки	210
7.8. Теорія розташування підприємств у системі загальноекономічної теорії	213
Висновки до розділу 7	215
Питання для самоконтролю до розділу 7	217
Література до розділу 7	218
Розділ 8. Економічне районування України	219
8.1. Макрорегіоналізація України: передумови, критерії та підходи до здійснення	221
8.2. Геополітичні особливості Карпатського регіону України	227
Висновки до розділу 8	233
Питання для самоконтролю до розділу 8	236
Література до розділу 8	236
Додаток	
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ до виконання контрольної роботи з курсу «Розміщення продуктивних сил»	237

2004

**Економіка нерухомості / Асаул А.М., Павлов В.І., Пилипенко І.І.,
Павліха Н.В., Кривов'язюк І.В.:** Навч. посібник. – К.: ІВЦ Держкомстату України,
2004. – 350 с.

У посібнику розглянуто особливості формування ринку нерухомості України, сутність та характеристика об'єктів нерухомості, особливості їх оцінки за

прийнятими в світовій практиці підходами, напрямками фінансування та кредитування об'єктів нерухомості на ринку.

Книга призначена для викладачів та студентів вищих економічних навчальних закладів. Буде корисна всім, хто має намір самостійно поглибити знання з економіки нерухомості та підприємництва.

Рецензенти:

Чумаченко М.Г.

акад. НАНУ, д.е.н., проф.

Саблук П.Т.

акад. НАНУ, д.е.н., проф.

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів (№14/18.2–1561 від 08.07.2004 р.).

ISBN 966-7773-74-4

Рекомендовано до друку вченою радою Державної академії статистики, обліку та аудиту (протокол №7 від 19.04.2004 р.).

Зміст

Вступ.....	3
РОЗДІЛ I. Сутність та характеристика об'єктів нерухомості.....	5
ТЕМА 1. Суть і основні ознаки об'єктів нерухомості.....	
1.1. Особливості віднесення матеріальних об'єктів до нерухомих.....	
1.2. Кондомініум	
1.3. Суть об'єктів нерухомості.....	
1.4. Життєвий цикл об'єктів нерухомості	
ТЕМА 2. Характеристики і класифікації об'єктів нерухомості	
2.1. Система класифікацій об'єктів нерухомості.....	
2.2. Класифікації житлових об'єктів нерухомості.....	
2.3. Характеристика комерційних об'єктів нерухомості.....	
2.4. Підприємство як особливий об'єкт нерухомості	
ТЕМА 3. Земельна ділянка - основа нерухомості.....	
3.1. Суть земельної ділянки як об'єкта нерухомості	
3.2. Категорії земель.....	
3.3. Земельні відносини.....	
3.4. Основи землеустрою в Україні.....	
Висновки.....	
Практикум.....	
Контрольні питання для самоперевірки	
Рекомендована література	
РОЗДІЛ II. Оцінка об'єктів нерухомості	
ТЕМА 4. Технологія оцінки об'єктів нерухомості	
4.1. Оцінка майна та майнових прав.....	
4.2. Види вартості об'єктів нерухомості.....	
4.3. Принципи оцінки.....	
4.4. Етапи оцінки	

4.5. Звіт про оцінку об'єктів нерухомості	
ТЕМА 5. Витратний підхід до оцінки об'єктів нерухомості.	151
5.1. Алгоритм розрахунків.	151
5.2. Методи оцінки вартості земельних ділянок.....	154
5.3. Методи оцінки зносу.	170
5.4. Розрахунок вартості житлового об'єкта нерухомості.....	174
ТЕМА 6. Дохідний підхід до оцінки об'єктів нерухомості.....	179
6.1. Економічний зміст дохідного підходу.....	179
6.2. Функції складного відсотка	182
6.3. Основні методи оцінки.....	183
6.4. Застосування методу капіталізації для розрахунку орендної плати.	191
ТЕМА 7. Порівняльний підхід до оцінки об'єктів нерухомості.....	195
7.1. Основні розрахункові операції	196
7.2. Коректування та методи їх здійснення.....	198
7.3. Вибір елементів для порівняння.	200
7.4. Оцінка об'єкта нерухомості методом аналізу ринкових продаж	204
Висновки.....	206
Практикум.....	208
Контрольні питання для самоперевірки	211
Рекомендована література.	211
РОЗДІЛ III. Інвестування та фінансування об'єктів нерухомості.	216
ТЕМА 8. Джерела фінансування об'єктів нерухомості.....	217
8.1. Інвестування об'єктів нерухомості	218
8.2. Банківський кредит.....	224
8.3. Застава	232
8.4. Іпотека, її зміст і предмет, особливості реєстрації	240
8.5. Іпотечне кредитування.	257
ТЕМА 9. Житлове інвестування	271
9.1. Основні схеми житлового інвестування та іпотечного кредитування....	271
9.2. Українська специфіка іпотечного кредитування	281
9.3. Учасники системи іпотечного кредитування	289
9.4. Іпотечний ринок	298
ТЕМА 10. Комбіноване фінансування житлового будівництва	305
10.1. Фінансування та розрахунок облігаційних позик і сертифікатів	305
10.2. Фінансування будівництва з використанням векселів	316
10.3. Фінансування за рахунок залучених засобів (пайова участь)	330
10.4. Фонди розвитку житлового будівництва	336
Висновки.....	340
Практикум.....	341
Контрольні питання для самоперевірки	344
Рекомендована література.	344

Ринок нерухомості / Асаул А.М., Павлов В.І., Пилипенко І.І., Павліха Н.В., Кривов'язюк І.В.: Навч. посібник. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. – 387 с.

Навчальний посібник розглядає особливості формування ринку нерухомості України, теоретичні, методичні й практичні засади здійснення підприємницької діяльності на ньому. Зокрема широко розкрито суть та зміст таких видів діяльності як ріелтерська, оціночна, девелопмент, страхування та ін. Звернено увагу на російський досвід формування ринку нерухомості.

Книга призначена для викладачів та студентів вищих економічних навчальних закладів і факультетів за спеціальністю "Економіка підприємства". Буде корисна й всім тим, хто має намір самостійно поглибити знання з економіки нерухомості та підприємництва.

Рецензенти:

Чумаченко М.Г.
Саблук П.Т.

акад. НАНУ, д.е.н., проф.
акад. УААН, д.е.н., проф.

Рекомендовано до друку вченою радою Державної академії статистики, обліку та аудиту (протокол №7 від 16.02/2004 року)

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів (№14/18.2-378 від 03.03.2004 р.).

ISBN 966-7773-72-8

Зміст

Вступ.....	3
Розділ I. Ринок нерухомості в системі трансформації економіки	5
Тема 1. Особливості формування ринку нерухомості.	6
1.1. Сутність і значення ринку нерухомості.....	6
1.2. Види діяльності та суб'єкти ринку нерухомості.....	15
1.3. Інфраструктура ринку нерухомості.	25
1.4. Ринок нерухомості як інтегрована категорія ринку	30
Тема 2. Основні тенденції становлення ринку нерухомості.....	32
2.1. Особливості розвитку вітчизняного ринку нерухомості.....	37
2.2. Ринкові перетворення в житловому секторі.....	53
2.3. Вплив програм економічного і соціального розвитку на ринок нерухомості	63
2.4. Державна політика розвитку ринку землі та інших об'єктів нерухомості.....	74
Тема 3. Правово-нормативне регулювання та управління нерухомістю	87
3.1. Законодавча основа майново-земельних відносин. Приватизація землі в Україні.....	89
3.2. Житлове законодавство.	103
3.3. Управління та законодавчо-нормативне регулювання операцій з нежитловою нерухомістю	12
3.4. Приватизаційне законодавство.....	128
Висновки.....	133

Контрольні запитання для самоперевірки.....	134
Рекомендована література.....	135
Розділ II. Державне регулювання ринку нерухомості.....	142
Тема 4. Зонування міського простору і державний кадастровий облік.....	143
4.1. Міський простір.....	143
4.2. Зонування територій.....	150
4.3. Географічні інформаційні системи.....	155
4.4. Кадастровий облік.....	161
Тема 5. Операції з об'єктами нерухомості.....	171
5.1. Право власності на нерухомість.....	171
5.2. Речові і зобов'язальні права на земельні ділянки.....	180
5.3. Види операцій з об'єктами нерухомості.....	184
5.4. Оренда об'єктів нерухомості.....	196
Тема 6. Державна реєстрація права на нерухомість.....	201
6.1. Мета й завдання державної реєстрації прав на нерухомість.....	203
6.2. Принципи державної реєстрації прав на нерухомість.....	207
6.3. Державний реєстр речових прав на нерухоме майно.....	210
6.4. Процедура державної реєстрації прав.....	218
Тема 7. Оподаткування нерухомості.....	227
7.1. Плата за землю.....	228
7.2. Податок на майно фізичних осіб.....	243
7.3. Податок на майно підприємств.....	247
7.4. Єдиний податок на нерухомість.....	251
Висновки.....	254
Контрольні запитання для самоперевірки.....	255
Рекомендована література.....	256
Розділ III. Підприємницька діяльність на ринку нерухомості.....	259
Тема 8. Види підприємницької діяльності на ринку нерухомості.....	260
8.1. Професійні учасники ринку нерухомості.....	260
8.2. Зміст і основні напрями ріелтерської діяльності.....	264
8.3. Регулювання ріелтерської діяльності.....	276
8.4. Розвиток (створення) об'єктів нерухомості (девелопмент).....	286
Тема 9. Оцінка і страхування на ринку нерухомості.....	299
9.1. Суть та напрями реалізації оціночної діяльності.....	299
9.2. Система контролю та регулювання оціночної діяльності.....	316
9.3. Страхування об'єктів нерухомості.....	321
9.4. Страхування професійної відповідальності суб'єктів ринку нерухомості.....	332
Тема 10. Управління об'єктами нерухомості.....	340
10.1. Суб'єкти і об'єкти управління нерухомістю.....	341
10.2. Довірче управління.....	350
10.3. Оренда як метод ефективного управління об'єктами нерухомості.....	356
10.4. Управління технічним станом об'єктів нерухомості.....	376
Висновки.....	380
Контрольні запитання для самоперевірки.....	381

Рекомендована література	381
--------------------------------	-----